

Diakonia.sk

Časopis Evanjelickej diakonie ECAV na Slovensku

01-02/ jún 2016/ Ročník XI.

www.diakonia.sk

ROKOV
1991-2016

Štvrťstoročie Evanjelickej diakonie

Tisícročie, storočie, polstoročie, ŠTVRŤSTOROČIE. Alebo 25 rokov. Veľa či málo? To je pravdaže relatívne. 25 rokov v dejinách ľudstva určite nie je dlhá etapa. No v živote inštitúcie alebo organizácie už áno. Veď v dnešnom svete každý deň niečo vzniká a zároveň niečo zaniká. Veríme však, že dielo konané s Božím požehnaním pretrvá.

Na torte Evanjelickej diakonie horí 25 sviečok. A horia silným plameňom. Plameňom Božej lásky. A my hrdo stojíme pri veľkej narodeninovej torte. Štvrťstoročie je dôvod na oslavu a rekapituláciu. Určite náš pohľad dozadu nás hreje pri srdci. Za 25 rokov sa Evanjelickej diakonii podarilo veľmi veľa. Či už doma na Slovensku alebo v zahraničí. Diakonická činnosť spájala celé roky húževnatú ľudskú prácu a Božie dielo. Tieto dva piliere nám umožnili pomôcť mnohým slabým a chorým ľuďom, ktorí našu pomoc potrebovali a ocenili. Či už išlo o vybudovanie stredísk ED po celom Slovensku, ktoré poskytujú domov mladým aj starým ľuďom. Alebo o charitatívnu pomoc na Slovensku aj v cudzine. Začiatky boli veľmi ťažké, začínali sme z nuly, a preto sme šťastní, čo sa nám podarilo za štvrťstoročnicu vybudovať a splniť. Ľudia ochotní pomôcť za tie roky do diakonie prichádzali a odchádzali. Každý však prispel k nášmu dielu a podal pomocnú ruku, ako práve cítil a vedel. Veľmi oceňujeme myšlienku, že sa k diakonickej práci na Slovensku hlásia nielen ľudia z cirkevných zborov Evanjelickej a.v. cirkvi, ale často aj jednotlivci, ktorí si k nám sami našli cestu. Pavel Tomko v Službe lásky (1949) venoval verše jubilujúcim diakonisám: „*Nie žiaľ, brať šly ste, – / rozdať život Pánu, / siať ľuďom v srdcia, / lásku – hojiť ranu!* – “ Tieto slová patria i dnes našim pracovníkom a priateľom diakonie. Naša činnosť by však nebola úspešná bez spolupráce s ministerstvami SR. Všetkým patrí naše veľké a úprimné poďakovanie.

V tomto čísle časopisu budeme rekapitulovať a spomínať najmä na začiatky diakonie. Vrátime sa o 25 rokov späť. A potom sfúkne 25 sviečok na torte a pôjdeme ďalej.

Do nového ŠTVRŤSTOROČIA. Pokorne s vierou v Pána Boha v srdci.

Jana Gasperová

Referát Public relations a Fundraising ÚED

Obsah

Štvrťstoročie Evanjelickej diakonie	2
Verná služba diakonii, verná Bohu, verná človeku	3
Impresia k začiatkom Evanjelickej diakonie	7
Láska k blížnemu v praxi	8
Evanjelickej diakonie je značka vysokej kvality	9
Diakonia.sk – moderné médium služby	10
Diakonia v čase, čas v diakonii	12
ZO ŽIVOTA STREDÍSK ED	
Ako turisti v Bratislave	14
Deň detí v Safari parku	14
Trinásta komnata – Môj sen	15
Vôňa orechového koláča	15
Dve desaťročia v Horných Salibách	16
Radostné spoločenstvo	17
20 rokov života	17
Jasličky žijú vierou	18
Bábiky z celého sveta	19
Nový Denný stacionár	19
Darovaný deň	20
Dielo v Sučanoch spája ľudí	20
Vďaka za náš domov	21
Archa a jej činnosť	22
Komunikovať a pracovať s láskou	22
Seniori pomohli seniorom	23

Verná službe diakonii, verná Bohu, verná človeku

Zuzana Kolárovská

Zuzana Kolárovská, evanjelická farárka je neodmysliteľne spätá s obnovením Evanjelickej diakonie ECAV na Slovensku po návrate slobody do našej krajiny. Sestra farárka v rokoch 1991 – 1998 pôsobila ako prvá riaditeľka Evanjelickej diakonie a stála pri oživení diakonickej služby v našej cirkvi. Dovolím si tvrdiť, že sa stala symbolom služby obnovennej diakonie na Slovensku.

Evanjelická diakonia si v tomto roku pripomína 25 rokov od svojho obnovenia. Pôobili ste ako prvá riaditeľka „staronovej“ diakonie. Ako si spomínate na oživenie diakonického diela?

Na úvod je potrebné uviesť, že som bola prvá žena evanjelickej cirkvi vo vtedajšej Juhoslávii, ktorá prišla do Bratislavy študovať teológiu. Mojou túžbou bolo vrátiť sa „domov“ a pracovať so ženami v tzv. Oltárnych krúžkoch žien a vzdelávať ich v troch smeroch – aby boli dobrými manželkami, matkami a sestrami. A práve v „sestrách“ bola skrytá Zborová diakonia – návštevná služba žien, ktoré by navštevovali ľudí v cirkevných zboroch, ktorí už nevládali chodiť do kostola. Do Juhoslávie som sa nevrátila, lebo som sa na Slovensku vydala. Práca žien mi však chýbala, preto som sa už v roku 1988 zapojila do akcie žien pod názvom Svetový deň modlitieb.

Spojila som sa so sestrou Alžbetou Michalkovou. V tom čase mala problém s nohou. Navštívila som ju a poukázala som na to, že práve pre chorých a postihnutých v zboroch je potrebné mať ženy organizované v aktivitách sociálnej práce a návštevných služieb. Sestra Michalková si túto myšlienku osvojila a hovorila o nej aj so svojim manželom, generálnym biskupom Jánom Vladimírom Michalkom.

Keď v dňoch 12. – 14. novembra 1989 bola viáčlenná delegácia SECAV na návšteve Viedenskej diecézy v Rakúsku, bola som do delegácie pozvaná. Na Generálnom konvente v Žiline, prvom po tzv.

Nežnej revolúcii v roku 1989, som bola poverená začať realizovať túto moju túžbu. Robila som ju dobrovoľne. Práca bola súčasťou VMV GBÚ ako Sekcia pre prácu žien – sestier. V tom čase som mala súhlas vypomáhať manželovi v cirkevnom zbore Bratislava-Rača s fíliami Bernlákovo a Ivanka pri Dunaji.

V dňoch 12. – 17. júna 1990 bola v Berlíne (DDR) diakonická konferencia Internationales Verband für innere Mission und Diakonie (IVMUD) – Medzinárodné združenie pre vnútornú misiu a diakoniú. Brat biskup Rudolf Košťial, ako zastupujúci generálny biskup, ma spolu so sestrou farárkou Júliou Gabčovou poslal na túto konferenciu. Po návrate som bratovi biskupovi referovala o našich skúsenostiach. Na konci rozhovoru mi povedal: „Keď rozbiehaš prácu žien, rozbehnaj aj prácu diakonie.“ Povedala som mu: „Ale ja o diakonii nič neviem!“ „Rob ako vieš!“ – a bolo poverenie. Začala som zbierať informácie o diakonii, ktorá bola pred druhou svetovou vojnou na Slovensku. Vyzvala som Vnútro-misijný výbor, aby pomohol založiť Kruh priateľov Diakonie. Spontánne sa vytvorila aj poradná skupinka – rada Diakonie. Boli v nej sestra Oľga Šimová, ekonómka, brat Július Filo, brat Ján Juran, sestra Milka Joríková a sestra Ludmila Budajová, zamestnankyne GBÚ, neskôr brat Dalimír Hajko, ktorý mal záujem o miesto tajomníka pre diakoniú.

Predstavitelia ED s nemeckými partnermi

Začiatky obnovenia diakonie zaiste neboli ľahké, ako sa Vám však darilo získavať pre myšlienku diakonie evanjelickú cirkev?

V dňoch 26. – 28. novembra 1991 zasadalo Generálne

presbyterstvo SECAV, na ktorom bola schválená Zriaďovacia listina Evanjelickej DIAKONIE SECAV, vystavená 30. novembra 1991 pod číslom 4810/91, podpísaná generálnym biskupom Pavlom Uhorskaiom a generálnym dozorcem Milanom Beňom. Štatútom bola Evanjelická diakonia zaregistrovaná na ministerstve kultúry ako Účelové zariadenie SECAV s právnou subjektivitou. Tým začala Evanjelická diakonia oficiálne existovať a mohla konať! Predstava brata generálneho biskupa o diakonii – boli diakonisy. „Diakonia bez diakonís, nie je diakonia“ povedal na jednej konferencii. Jeho názor zdieľali mnohí v cirkvi, ale dievčatá sa nehrnuli! Na stretnutí v Liptovskom Mikuláši som sa zoznámila so sestričkami-diakonisami. Ony tiež očakávali diakoniu podľa ich vzoru. Ale doba bola iná! Od cirkvi sme nedostali žiadne financie na rozbeh. Podarilo sa nám však vytvoriť Kruh priateľov diakonie v SECAV, ktorého členovia podporovali diakoniu aj finančne. Veľa pomohlo najmä Spoločenstvo žien veľkej Bratislavy.

Evanjelická spojená škola internátna Červenica

Ako vznikali prvé strediská Evanjelickej diakonie? Prvé stredisko, ktoré bolo dané do prevádzky, bolo vo Svätom Jure a malo slúžiť na ubytovanie pre sociálne slabých študentov, študujúcich v Bratislave. Keďže prieskum ukázal nezáujem, účel bol zmenený. Dostávalo sa na doškoľovacie stredisko. Do prevádzky bolo odovzdané 17. septembra 1994.

Druhým strediskom bola nová budova na starých základoch evanjelickej školy v Červenici. Samotná práca s hluchoslepými deťmi začala už v školskom roku 1993/94 v osobitnej škole vo Svidní-

-ku. Štyrom hluchoslepým deťom sa venovala riaditeľka Janka Šarišská s dievčatami. Počas prázdnin a do dokončenia prvej budovy – do 19. novembra 1994 bola „škola“ umiestnená v priestoroch fary v Opinej. Druhá budova školy s kuchyňou a jedálňou, izbami a priestormi pre rôzne cvičenia a rehabilitácie bola dokončená 15. novembra 1997.

Tretím strediskom bol Domov detí rodinného typu v Ľubietovej. Bol to prvý projekt svojho druhu na Slovensku, podľa ktorého potom vznikali profesionálne náhradné rodiny. Do prevádzky bol odovzdaný 1. októbra 1995 s tromi priestranými bytmi pre tri rodiny s ich vlastnými a „adoptívnymi deťmi“.

Štvrtým strediskom bol Domov dôchodcov v Kšínnej. Bol to pôvodne rozostavaný zborový dom. Keďže cirkevný zbor nemal financie na dokončenie, ponúkli ho diakonii na dokončenie ako rodinný Domov dôchodcov. Celé financovanie zabezpečila sestra Klára Medvecká, ktorá potom v domove žila aj s mentálne postihnutou dcérou. Do prevádzky bolo stredisko odovzdané 16. decembra 1995.

Piatym strediskom bol Domov dôchodcov v Horných Salibách, dokončený a do prevádzky odovzdaný 15. júna 1996. Aj keď to bol jeden z prvých projektov diakonie, stavba bola na jeden rok pozastavená, lebo financie z Nemecka, ktoré boli určené na dokončenie domova, boli presunuté na dokončenie kostola v Petržalke. Evanjelická diakonia si na jeden rok musela požičať financie od Ľudovej banky.

Počas prvých rokov slobody sa v cirkvi intenzívne rozvíjala aj spolupráca s partnerskými cirkvami v zahraničí. Ako teda pomáhala diakonia v zahraničí našej slovenskej – pri jej „reštarte?“

Nehnevajte sa, nebol to „reštart“, ale úplne nový štart! Nevedeli sme sa vrátiť do minulosti a pokračovať tam, kde bola zastavená služba Slovenskej diakonie so sestričkami diakonisami! Ale keď sa nám ukázala možnosť vytvoriť jednu evanjelickú triedu na Strednej zdravotníckej škole v Bratislave, uverejnili sme oznam, aby sa prihlásili dievčatá, ktoré by mali o túto školu záujem. Mysleli sme si a tešili sa, že tieto dievčatá budú pracovať v našich strediskách. Keďže bývali spolu na internáte, dúfali sme, že budú môcť byť vedené tak, aby po

ukončení vytvorili spoločenstvo zdravotných sestričiek; niečo podobné, ako majú sestričky v Herrenbergu. Preto sme prosili partnerov v Nemecku, aby hľadali sestričku-diakonu, ktorá by bývala s našimi dievčatami na internáte a viedla ich týmto smerom. Prihlásila sa sestra Barbara Haug a na internáte pôsobila so sestrou farárkou Annou Polckovou a jej sestrou. Celkovo na Zdravotníckej škole boli dve triedy evanjelických dievčat a dvaja chlapci. Žiaľ, po skončení nevieme o nich nič, len to, že jedna je farárkou!

S ocenenou Marie - Luise Rieger

Vieme, že ste kládli veľký dôraz na uplatnenie diakonie priamo v prostredí cirkevných zborov. Ako sa vám darilo presvedčiť zbory, aby boli ústretové myšlienkám diakonie?

Na otázku odpoviem takto: keby sa nám darilo presvedčiť zbory, aby boli ústretové a najmä otvorené pre myšlienku Zborovej diakonie, tak by najmenej 50% cirkevných zborov vtedajšej SECAV malo svoju Zborovú diakoniou! Ale nemajú! Zborová diakonia bolo niečo úplne nové, čo si v cirkevných zboroch nevedeli ani predstaviť! Teória sa im páčila, ale do služby blížnym v návštevnnej službe sa nehrnuli. Práca žien bola tiež v začiatkoch. Sestra Barbara Haug aj sestra Marie-Luise Rieger ma prehovárali, že musíme „vzdelávať“ ľudí v cirkevných zboroch práve pre Zborovú diakoniou, zvlášť v návštevnnej službe. Ony dve už boli v niektorých zboroch a hovorili o jej potrebe. Dňa 26. novembra 1997 som sa písomne vzdala funkcie riaditeľky Evanjelickej diakonie a s platnosťou od 1. júna 1998 som nastúpila

do Referátu pre Zborovú diakoniou ako vedúca. So sestrami Barbarou a Marie-Luise sme chodili dvakrát do roka (na jar a na jeseň) do vopred dohodnutých cirkevných zborov s prednáškami KOD – Kurz opatrovania v domácnosti. Od roku 1994 (a ja od septembra 1998) do roku 2004 sme navštívili 119 cirkevných zborov. Na základe prednášok sme vydali aj knihu pre Zborovú diakoniou – STAROBA A CHOROBA, umenie chápať a vedieť pomáhať.

Prirodzene významnú úlohu pri budovaní novej diakonie zohrali aj vzdelávacie aktivity. Aké formy ste vtedy zvolili a s akým úspechom?

V mnohých CZ ECAV sme popri KOD mali aj prezentácie na hodinách náboženstva. Všetky navštívené školy v cirkevných zboroch a evanjelické gymnáziá sa nedajú ani spočítať! Súčasne v období KOD sme organizovali každý rok stretnutia pri tematických dvojdňových prednáškach: na jar vo Svätom Jure a na jeseň v Prešove. V roku 2002 vo Svätom Jure sme predstavili projekt DEŠ – Diakonia v evanjelických školách. Riaditelia, učitelia, duchovní správcovia evanjelických škôl mu vyjadrili podporu.

Chceli sme, aby mladé generácie rástli spolu s diakoniou, poznali jej potrebu, službu blížnemu. V rámci projektu DEŠ sme vydali dve metodické príručky: Objaviť Diakoniou v Biblii a v dejinách. Biblické lekcie sú spracované pre vek od 6 – 10 r., od 10 – 15 r. a od 15 – 18 r. s návrhmi piesní a pracovnými listami. Historické lekcie sú pre všetky vekové kategórie rovnaké. Učitelia si príručky chválili, nakoniec však nebol projekt DEŠ v ECAV zaradený do vyučovania náboženstva v evanjelických školách. Veľká škoda! Organizovali sme aj duchovné vzdelávanie pre tých, ktorí začínali slúžiť a navštevovať nevládných členov svojho cirkevného zboru. Pozývali sme ich na konferencie Evanjelizačného strediska a v rámci konferencie sme mali jedno popoludnie rozhovory o ich službe a potrebách. Okrem už spomenutých aktivít sme s bratom riaditeľom Jánom Hubom navštívili všetky senioráty na ich Seniorálno-pastorálnych konferenciách.

Počas vášho pôsobenia bol tajomníkom diakonie brat Dalimír Hajko, ako si spomínate na vzájomnú spoluprácu? A kto ďalší z duchovných a laikov sa výrazne v tom čase podieľal na práci diakonie?

Ja som osobne nemala problémy so spolupracovníkmi. Spolupracovníkov budem menovať podľa toho, ako prichádzali. Prvá bola už spomínaná ekonómka sestra Olga Šimová. Potom brat Stanislav Tichý – najprv ako civilkár (civilná vojenská služba) a potom už v riadnom pracovnom pomere. Robil vlastne všetko, čo bolo potrebné. Brat Dalimír Hajko bol isté obdobie tajomníkom. Sestra Marta Švajlenová bola našim stavebným dozorcom na všetkých stavbách. Svoju „civilku“ odrobil“ na diakonii aj brat Miloš Kulík. Z duchovných v tom čase nepracoval nikto. Iba po smrti môjho manžela náš syn Ondrej, ktorý práve ukončil teologickú fakultu a nastúpil na civilnú vojenskú službu do diakonie na jeden rok a druhý pracoval na GBÚ.

V čase vášho pôsobenia ste spolupracovali s nemeckou diakoniou, ako aj s charitatívnymi, cirkevnými organizáciami doma, s tretím sektorom. Ako Evanjelickej diakonii vtedy prijímali?

Na spoluprácu s diakonickými organizáciami v zahraničí, sestrami diakonisami a jednotlivcami môžem spomínať len v dobrom a s veľkou vďačnosťou. Zažila som ústretovosť, prijatie, záujem o našu prácu, a ak nie finančnú, tak modlitebnú podporu.

Ako som už spomínala, k diakonii som sa dostala cez konferenciu IVMUD, avšak už na ďalšom stretnutí v Gallneukirchen 29. apríla – 2. mája 1991 bola naša diakonia, aj keď ešte nebola zriadená, prijatá za člena a mňa zvolili za členku výboru. Mnohých na konferenciách som sa pýtala na prácu diakonie. Brat Ernst Petzold, ktorý bol predsedajúcim IVMUD mi na otázku: „Ako by sme mali zriadiť diakoniou?“ odpovedal: „Buďte tak samostatní, ako je to možné; tak spojení s cirkvou, ako je potrebné. Medzinárodné kontakty si cirkev nesmie vziať! Nedajte si ich z rúk!“ Až časom som pochopila čo vlastne a prečo mi to povedal. Ešte v ČSFR a potom na Slovensku sa začínali vytvárať rôzne organizácie. Spolupracovali sme s Katolíckou charitou, s bratom Roháčkom najmä pri poradenstve pre rodiny v Dome detí Ľubietová. Ako sa rozrastala sociálna práca, vznikali aj rôzne organizácie. Napríklad Ekumenická Diakonia v ČSFR, ktorá bola založená a konštituovaná v Bratislave 16. novembra 1991. Vte-

dy sme si so všetkými vznikajúcimi organizáciami boli blízki, lebo sme boli „na jednej lodi“! S tretím sektorom už pracovali moji nástupcovia vo vedení.

S Evanjelickej diakoniou ste ani po odchode z pozície riaditeľky nepretržili kontakt. Aká bola a je Vaša ďalšia spolupráca?

Už som spomenula, že po odovzdaní riadenia som bola na Referáte Zborovej diakonie. S prednáškami v cirkevných zboroch sme skončili na jeseň v roku 2003. Od roku 2004 som išla na dôchodok s tým, že som zostala na ústredí diakonie na 5 hodinový pracovný úväzok do septembra 2012. V súčasnosti som ešte členkou Správnej rady a pre terajších pracovníkov ústredia diakonie som vždy k dispozícii, ak by ma potrebovali. Neradím im, iba poviem svoj názor a oni konajú podľa svojho rozhodnutia. Máme skutočne výborné vzťahy. Nepovažujem to za samozrejmosť. Ďakujem za to Pánu Bohu!

Uplynulo dvadsaťpäť rokov od obnovenia diakonie, ako vnímate dielo tejto už etablovanej organizácie?

Som veľmi vďačná za prácu a službu všetkých, ktorí sú aj toho času na ústredí Evanjelickej diakonie. Pracujú a slúžia profesionálne. Keď som odchádzala z pozície riaditeľky, bolo sprevádzkovaných päť stredísk a niekoľko rozpracovaných (Košeca, Hontianske Moravce, Trnava). Dnes má diakonia 22 stredísk a podľa mojich informácií sa na troch nových pracuje. Som vďačná za prácu a službu, ktorú začal a koná Pán Boh a za to, že si na to používal aj mňa a tých, s ktorými som pracovala, a ktorí sú v tejto službe dodnes. Evanjelickej diakonie ECAV je Božie dielo a je napísané u proroka Zach 2,12b: „Kto sa vás dotýka, dotýka sa zrenice môjho oka“. Verím, že smieme povedať: „Kto sa (vás) dotýka Božieho diela, dotýka sa zrenice Jeho (môjho) oka“.

A na záver – čo by ste zaželeli Evanjelickej diakonii do budúcnosti?

Želám prítomnosť Božieho Ducha, ktorý vyučuje a vychováva, dáva múdrosť vo všetkom a Pána Ježiša Krista ako stále prítomného Pána, lebo tam, kde je On prítomný ako Pán, je aj Jeho požehnanie. Prosím, aby sa nevzdal svojho diela ani po nás, v budúcnosti.

*Eva Bachletová
publicistka a spisovateľka*

Impresia k začiatkom Evanjelickej diakonie

Dalimír Hajko

Mysliac na záslužnú a nikdy nie celkom docenenú prácu desiatok pracovníkov diakonie, ktorí slúžia nezištne a obetavo, spomenul som si na mladé (mladšie!) roky svojho života a na entuziazmus s nimi spojený, neskôr potlačený ľuďmi iste múdrymi, ale najmä majiteľmi pravdy (a potenciálnymi

majiteľmi aj iných statkov). A diakonia je práve o niečom inom. Som presvedčený, že súčasní diakonickí pracovníci aj v týchto bláznivých časoch dokážu myšlienku diakonie uchovať v ich základnej podobe. Ak by som sa nehanbil byť patetický, povedal by som – v ich posvätnnej podobe. Ale v tejto dobe sa už mieša naivita s pragmatizmom; a myslím si, že riadenie diakonie musí zohľadniť obidva (ale i mnohé ďalšie) tieto aspekty. Diakonia je práca – a práca sa odohráva v neraz bizarnom a chamtivom svete dnešných dní. Pomoc iným sa však poskytuje naďalej, a to práve vďaka našej viere. Nie ostentatívne haleluja, nie samochvála a sebauspokojenie, ale každodenná drobná práca. Neraz aj ústupky pre dobrú vec. Neraz prehltnutie krivdy. Ale vždy vízia cieľa.

Naším cieľom by nemalo byť iba a výlučne uspokojovanie, napĺňanie nádeje či nádejí, ale skôr a ešte viacej vyvolávanie, vzbudzovanie potreby nádeje, potreby šťastia. Ak človek, ktorému pomáhame, nepotrebuje šťastie, ak v ňom nedokážeme vzbudiť nádej, je naša pomoc len povrchnou a málo účinnou pomocou. Šťastie je sen. A snívame nie o tom, čoho máme nadbytok, ale najmä o tom, čo nám chýba. Práve diakonia dokáže napĺňať sny – veď chce odovzdávať to, čo chýba iným. Mala by však napĺňať nielen sny tých, ktorí prijímajú, ale aj sny tých, ktorí dávajú.

Sníval som ako filozof o jednoduchej veci, o tom, že chcem byť užitočný. Aj preto som sa rozhodol účinkovať pri vzniku súčasnej Evanjelickej diakonie a stal som sa ako tajomník jedným z jej prvých dvoch štatutárnych zástupcov. Užitočný môže byť

zaiste aj filozof svojimi ideami. Ale ja som si myslel (a myslím si to doteraz), že idey treba spojiť s konkrétnymi praktickými činmi. V mnohých veciach som bol naivný. Neraz som v živote videl, ako za všetkým sú v konečnom dôsledku peniaze, túžba po sláve, spoločenskom ohodnotení, kariére. Vycúval som...

Myšlienku diakonie som vždy spájal a spájam s nezištnosťou. A som rád, že dnešná tvár diakonie má k tejto predstave blízko. Veď ak by svoje poslanie diakonia vykonávala prvoplánovo zištne, s nárokmi na odplatu, narúšala by sen. Lebo za napĺňaním snov sa skrýva aj hrubá „čierna“ práca, za vznešenými výsledkami pach hynúcich ľudských tiel, bieda staroby, opustenosť, beznádej, bolesť a chudoba, nekonečný, bezvýchodiskový smútok, ktorý treba tíšiť a jeho priestor napĺňať nádejou... Preto si myslím, že najzákladnejšou myšlienkou diakonie by mala byť pokorná vytrvalosť, ale zároveň aj dôstojnosť, pevné spoločenské postavenie, hrdosť na prácu, ktorú si spoločnosť váži, alebo by si vážiť mala. Služba, ale nie nijaké slúžtičkárstvo; radosť z pomáhania, ale nie robenie si zásluh z tejto pomoci. Zásluhy – lebo ani tie nemožno nevidieť – by mali oceniť iní, tí, ktorí ich precítia srdcom, ktorí ich zažijú celou svojou existenciou.

Evanjelická diakonia by mala byť a vo svojej podstate vždy je apoteózou solidarity. Mala by byť oslavou nášho sebaaprekonávania v službe, bez akéhokoľvek patetizmu. Nemala by to však byť iba solidarita v zmysle povrchnej participácie na hmotných statkoch, ale predovšetkým solidarita v participácii uznávania spoločných hodnôt, rešpektovania spoločných mravných princípov. Niekedy to môže byť aj naliehavá výzva adresovaná našej samolúbosti.

V diakonii sa pomoc iným stáva konkrétnou a adresnou. V tejto konkrétnosti je jej najväčší pôvab. Lebo milovať všetko a všetkých, vždy sa obetovať iba z akejsi abstraktnej potreby lásky, to by vlastne znamenalo nemilovať nikoho, to by znamenalo nežiť týmto pozemským životom. Ale takisto by náš život nemal nijaký zmysel ako oddelený život. Má zmysel len ako čiastočka celku, ktorý ustavične cítime a chceme prispievať s pomocou Božou k jeho zdokonaleniu, k jeho prežívaniu.

Dalimír Hajko

prvý tajomník obnovenej Evanjelickej diakonie ECAV na Slovensku

Láska k blížnemu v praxi

Miloš Klátik

Lukáš 10, 25 – 37

²⁵A hľa, vstal zákonník, a aby ho pokúšal, povedal: Majstre, čo konať, aby som dedične obdržal večný život? ²⁶Odpovedal mu: Čo je napísané v zákone? Čo tam čítaš? ²⁷On odvetil: Milovať budeš Pána, svojho Boha, z celého srdca, z celej duše, z celej sily a z celej mysle, a svojho blížneho ako seba samého. ²⁸Riekol mu teda: Správne

si odpovedal! To čiň a budeš žiť. ²⁹Ale on sa chcel ospravedlniť a spýtal sa Ježiša: A kto mi je blížny? ³⁰Ježiš znovu riekol: Išiel jeden človek z Jeruzalema dolu do Jericha a padol lotrom do rúk. Tí ho ozbíjali, dorážali, zanechali polomŕtveho a odišli. ³¹Náhodou išiel touto cestou kňaz, a keď ho videl, obišiel ho. ³²Podobne i levíta, keď prišiel na to miesto a videl ho, obišiel ho. ³³Prišiel však k nemu pocestný Samaritán, a vidiac ho zľutoval sa nad ním, ³⁴pristúpil k nemu, obviazal mu rany, nalial do nich olej a víno, vyložil ho na svoje hoviadko, zanesol do hostinca a opatroval ho. ³⁵Potom na druhý deň vybral dva denáre, dal hostinskému a povedal: Opatruj ho, a ak by si viac vynaložil na neho, zaplatím ti, až sa vrátim. ³⁶Čo myslíš, kto z tých troch bol blížnym tomu, ktorý padol lotrom do rúk? ³⁷A on odpovedal: Ten, čo mu preukázal milosrdenstvo. Ježiš mu povedal: Chod' a rob podobne!

V tomto kalendárnom roku si z Božej milosti pripomíname už 25. výročie činnosti Evanjelickej diakonie ECAV na Slovensku, ale i 85. výročie založenia Spolku slovenskej evanjelickej diakonie so sídlom v Liptovskom Svätom Mikuláši (1931), na ktorého činnosť dnešná Evanjelickej diakonia ECAV na Slovensku nadväzuje. Vieme však, že samotné začiatky diakonickej práce na území dnešného Slovenska by sme našli už pri založení evanjelického sirotinca pre chlapcov v roku 1794. Evanjelickej diakonia si však od tých čias prešla aj neľahkými spoločensko-politickými podmienkami, v ktorých neraz zápasila o svoje udržanie, ale najmä o možnosť vykonávať sociálno-diakonickú prácu nielen pre ľudí v cirkvi, ale aj pre tých, ktorí stoja

mimo cirkvi, a túto pomoc rovnako potrebujú. Teší ma, že činnosť Evanjelickej diakonie ECAV na Slovensku na rôznych úrovniach – či už v jej ústredí, v jej jednotlivých strediskách, ale i na úrovni zborovej diakonie – s Božou pomocou predsa len pokračuje a Pán Boh sa priznáva k úprimným snahám o pomoc blížnemu v núdzi. Veď práve blížny v núdzi je ten, ktorý je odkázaný na diakonickú prácu rôzneho druhu. Avšak v kontexte uvedených slov z Evanjelia podľa Lukáša, nepýtame sa i my dnes, rovnako ako zákonník: „A kto mi je blížny?“ Nehľadáme neraz i my odpoveď na otázku, kto mi je blížny natoľko, aby som ho miloval na základe slov Pána Ježiša „Milovať budeš Pána, svojho Boha, z celého srdca, z celej duše, z celej sily a z celej mysle, a svojho blížneho ako seba samého“? Kto teda je blížny? Rodičia, súrodenci, známi, priatelia, alebo vari aj cudzinci? Pán Ježiš na túto otázku odpovedá známym podobenstvom o milosrdnom Samaritánovi, v ktorom sa v núdzi ocitá lotrami ozbíjaný a dorážaný muž. Aj keď kňaz a levíta tohto muža vidia, obídu ho. Zranený muž je napokon zachránený cudzincom – Samaritánom, ktorý nezostáva len pri pohľade na muža v núdzi, ale pristupuje ku konkrétnym skutkom: „... pristúpil k nemu, obviazal mu rany, nalial do nich olej a víno, vyložil ho na svoje hoviadko, zanesol do hostinca a opatroval ho.“ A tak zatiaľ čo na začiatku je blížnym zomierajúci muž, na konci je ním aj samotný Samaritán, ktorý sa skláňa k blížnemu a preukazuje mu skutky milosrdenstva. Preukázaním skutkov milosrdenstva sa tak i on sám stáva blížnym pre druhého. Verím, že nielen tí, ktorí už dvadsaťpäť rokov pracujú na poli Evanjelickej diakonie ECAV na Slovensku, sú blížnymi pre iných vo svojich skutkoch lásky, ktoré dennodenne preukazujú, ale že i my ostatní sme a budeme s pomocou Božou blížnymi pre tých, ktorí to potrebujú – presne tak, ako muž z podobenstva. Boh sa v Ježišovi Kristovi stal blízky nám všetkým – zaujíma sa o naše bolesti, problémy a trápenia. Nech nás všetkých Božia láska, Boží záujem o nás vedie k láske a pomoci blížnemu, aby sme sa nemuseli pýtať: „A kto mi je blížny?“, ale: „Komu som ja blížnym?“ Veď preukázaná láska k blížnemu je zrkadlom našej lásky k Pánu Bohu. Amen.

Miloš Klátik
generálny biskup ECAV na Slovensku

Evanjelickej diakonia je značka vysokej kvality

Ján Juran

Ján Juran na Cirkevnom odbore Ministerstva kultúry Slovenskej republiky pôsobí od apríla 1990. Na pozícii riaditeľa cirkevného odboru pracoval v roku 1994 a od roku 1999 v tejto funkcii pôsobí doteraz. Vzhľadom na fakt, že cirkevný odbor zabezpečuje výkon štátnej správy vo vzťahu k cirkvám a náboženským spoločnostiam,

požiadali sme Jána Jurana o jeho pohľad na prácu našej jubilujúcej diakonie.

Evanjelickej diakonia ECAV si v tomto roku pripomína 25 rokov od obnovenia svojej činnosti po páde totalitného režimu. Vy ako riaditeľ Cirkevného odboru Ministerstva kultúry SR dlhodobo sledujete pôsobenie diakonie z pozície vášho úradu. Ako vnímate štvrtstoročie služby diakonie v našej spoločnosti?

Evanjelickej diakonia ECAV aj vďaka obetavosti a húževnatosti jej prvej riaditeľky Zuzany Kolárovskej a jej spolupracovníčok a spolupracovníkov efektívne využila priaznivú situáciu na začiatku deväťdesiatych rokov na vytvorenie materiálnej a personálnej základne na budovanie životaschopnej štruktúry Evanjelickej diakonie. Treba zdôrazniť skutočnosť, že sa začínalo prakticky od nuly, takpovediac na zelenej lúke. Evanjelickej diakoniu totiž štát v období po roku 1948 právne i fakticky zlikvidoval, budovy zoštátnil, diakonisy a personál rozpustil. Kontinuita prirodzeného vývoja sa preto úplne prerušila a s jej následkami sa musia prakticky do dnešných dní vysporiadavať všetky cirkvi na Slovensku. Evanjelickej diakonia sa etablovala v cirkvi aj v spoločnosti ako výrazný subjekt so značkou vysokej kvality poskytovaných služieb. To je výsledkom cieľavedomosti a odbornosti jej doterajšieho vedenia a pracovníkov, ako aj podpory jej činnosti zo strany slovenských a zahraničných cirkevných subjektov.

Evanjelickej diakonia ECAV je druhou najväčšou charitatívnou organizáciou na Slovensku. Ako po

dľa vás prijala spoločnosť jej pôsobenie? S akými prekážkami, či už legislatívnymi, alebo spoločenskými musela podľa vás zápasiť?

Možno ide o profesionálnu deformáciu, ale ja som sa doteraz stretol len s veľmi pozitívnym hodnotením Evanjelickej diakonie, a to aj zo strany toho najpovolanejšieho – Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR. Podľa môjho názoru aj sekulárna časť našej spoločnosti vníma priaznivo pôsobenie cirkevných charitatívnych organizácií. Určitý problém vidím v tom, že v našom kultúrnom prostredí vníma spoločnosť prácu charít a diakonie ako inštitucionálnu činnosť, ako činnosť, ktorú majú vykonávať ako svoje poslanie a povolanie. Naproti tomu – napríklad v Spojených štátoch amerických chápú túto činnosť predovšetkým ako vec osobnej zaangażovanosti jednotlivcov a konkrétnych cirkví, resp. ich organizačných subjektov, teda farností a cirkevných zborov.

Vieme o vás, že sa hlásite k ECAV na Slovensku a ste praktizujúci kresťan. Ako podľa vás dnešná spoločnosť vníma prácu charitatívnych organizácií a v čom sa odlišujú od iných inštitúcií, ktoré nepochybne v našej spoločnosti v oblasti sociálnych služieb konajú dobrú prácu?

S diakonickou prácou mám osobnú skúsenosť od polovice osemdesiatych rokov. Navštevovali sme starých ľudí v domovoch dôchodcov v Bratislave a Stupave, jednej invalidnej tete v Bratislave som takmer päť rokov robil nákupy. Naša spoločnosť prijíma prácu a službu cirkevných charitatívnych organizácií jednoznačne pozitívne, zvlášť zo strany členov vlastnej cirkvi. Ich „pridaná hodnota“ spočíva podľa môjho názoru v duchovnom rozmere ich práce, duchovnej a osobnej zaangażovanosti ich pracovníkov, v naviazanosti na konkrétnu cirkev, s čím je spojená aj záruka stability a spoľahlivosti.

Cirkevný odbor Ministerstva kultúry SR má množstvo kompetencií, ktoré sa týkajú činností cirkví. Akú úlohu zohráva ministerstvo kultúry v kontexte charitatívnych cirkevných organizácií?

Cirkevný odbor Ministerstva kultúry SR spolupracuje s cirkvami na základe partnerskej spolupráce, neriadi ani metodicky neusmerňuje ich činnosť. Prostredníctvom zdrojov štátneho rozpočtu prideluje finančné prostriedky na prevádzku ústredia Slovenskej katolíckej charity a jej domovov a na

prevádzku ústredia Evanjelickej diakonie ECAV na Slovensku a Diakonie Reformovanej kresťanskej cirkvi vo forme príspevku.

A na záver – čo by ste zaželeli Evanjelickej diakonii ECAV na Slovensku pri jej 25. výročí služby? Želám všetkým pracovníkom a podporovateľom Evanjelickej diakonie, aby pokračovali a rozvíjali doterajšiu vysokú úroveň svojej služby, zachovali jej duchovný rozmer a rozširovali postupne svoje pôsobenie do čo najväčšieho počtu cirkevných zborov ECAV na Slovensku.

*Eva Bachletová
publicistka a spisovateľka*

Diakonia.sk – moderné médium služby

Eva Bachletová

Náboženské periodiká od nepamäti zohrávali dôležitú úlohu pri výchove veriacich. Ani Evanjelická cirkev a.v. na Slovensku nebola výnimkou, veď história jej periodík má stáročnú tradíciu. Dnešní evanjelici majú k dispozícii vizuálne pútavý, obsahovo kvalitný časopis zameraný na diakonickú službu. Tento rok je výni-

močný, pretože náš časopis – Diakonia.sk oslavuje desiate výročie svojho vzniku. Pri jeho zrode stála aj Eva Bachletová, jeho prvá šéfredaktorka, ktorá síce nepobudla dlho na tejto pozícii, ale s časopisom nestratila kontakt ani ako čitateľka, ani ako autorka. Či sa časopisu podarilo naplniť svoj cieľ a čo ponúka veriacim v 21. storočí, aj o tom sme sa rozprávali s publicistkou a spisovateľkou Evou Bachletovou.

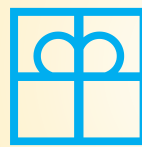
Časopis Diakonia.sk oslavuje tento rok 10. výročie svojho vzniku. V roku 2006 ste pri jeho zrode stáli aj vy. Ako si spomínate na úplne prvé číslo?

Predovšetkým som vďačná Pánu Bohu, že nám vtedajším pracovníkom ústredia Evanjelickej diakonie otvoril srdcia pre myšlienku vydávať tento časopis. Brat riaditeľ Ján Huba bol tomuto nápadu otvorený a podporil ho. Zhodli sme sa aj na modernom názve – *Diakonia.sk*. V tom čase som pracovala na

pozícii PR v ústredí ED a stala som sa automaticky šéfredaktorkou. Keďže som sa predtým venovala výskumu evanjelickej cirkevnej tlače v rokoch 1918 – 1938, vedela som, že v medzivojnovom období vydával modranský evanjelický sirotinec časopis *Stráž na Sione*. To bola moja prvá a cenná škola diakonie. Zároveň v medzivojnovom období vychádzal tiež *Letáčik* v záujme Slov. Evanjelickej Ženskej Diakonie pod názvom *Služba lásky*. Tento letáčik vydal v roku 1933 Spolok slovenskej evanjelickej diakonie so sídlom v L. Mikuláši a bol prílohou vtedajších cirkevných periodík. *Služba lásky* potom pokračovala v r. 1936 – 1940, 1948/49. V roku 1936 mala podtitul *Zpráva o činnosti Spolku slovenskej evanj. diakonie v Lipt. Sv. Mikuláši*. Všetky dostupné čísla *Služby lásky* som preštudovala, čím som získala ďalšie informácie o diakonickom živote našej cirkvi v minulosti. Čiže diakonia mala v istej forme vždy nejaké tlačené médium, preto bolo prirodzené, že je potrebné v novej slobode prísť s periodikom, ktoré by informovalo verejnosť o činnosti Evanjelickej diakonie, jej cieľoch, aktivitách, no zároveň by aj formovalo čitateľov k podpore myšlienky diakonie – pomáhať núdzným v akejkoľvek forme. Chceli sme tiež poukázať aj na históriu a tradíciu diakonie na Slovensku, nakoľko štyri desaťročia totality sa snažili vymazať diakonickú prácu a naše diakonisy nielen z praktickej služby z cirkvi a verejnosti, ale aj z pamäte tejto krajiny. Pripomeňme, že na titulnej strane predvojnového letáčika – správy o diakonii – *Služby lásky* bola publikovaná ilustrácia, na ktorej bola zobrazená diakonisa. K tomu priradili vyznanie, ktoré má aj dnes vysokú výpovednú hodnotu: „*Nie neľutujem, že to čestné rúcho/ som obliekla, to rúcho Pánovo,/ a srdce moje Božou láskou jaté,/ to rúcho nosiť vždy je hotovo./ Nuž pokojná mi púť a pevná viera,/ že Pán ma na nej verne podopiera./ Veď lásky jeho slovo v srdci čujem.../ Nie, neľutujem!*“

V čom vidíte najdôležitejšiu úlohu tohto časopisu? Informovať o tom, čo sa deje vo svete, alebo skôr učiť nás ľudí, dobrote, pokore?

V roku 2012 som v *Cirkevných listoch* publikovala štúdiu – Evanjelické média v prítomnosti, v ktorej som okrem iného analyzovala šesť ročníkov časopisu *Diakonia.sk*. Bola som vďačná za túto príležitosť, nakoľko som zistila, že časopis naplnil stanovený cieľ. Informovať verejnosť o tom, že diakonia pracuje modernými metódami, zaujíma sa o sociálne problémy spoločnosti, rozumie aktuálnym problémom

sociálne znevýhodnených skupín, starším a mladším a je ochotná im pomáhať. Časopis *Diakonia.sk* je predovšetkým komunikačným nástrojom Evanjelickej diakonie smerom k slovenskej verejnosti. Časopis prinášal a prináša obraz o živote jednotlivých diakonických stredísk, aktivitách ústredia v kontexte humanitárnej pomoci, výchovy k dobrovoľníctvu, spolupráci s inými mimovládnymi organizáciami, spolupráci s cirkevnými zbormi, ktoré vždy boli a budú zohrávať dôležitú úlohu pri formovaní diakonického života na území daného regiónu. Myslím si, že každý čitateľ ľahko pochopí, že práca diakonie je rôznorodá, namáhavá a vyžaduje si veľkú dávku pokory a sebazaprenia v službe. Tým, že sa pracovníci diakonie zúčastňujú rôznych zahraničných podujatí a fór zameraných na diakonickú prácu, získava čitateľ aj obraz o tom, ako diakonia pracuje v zahraničí.

Ako a v čom sa zmenil časopis za týchto desať rokov?

Na pozícii šéfredaktorky som pôsobila krátko, avšak som rada, že základy, ktoré som vtedy položila moji nasledovníci zlepšili, doplnili, prispôbili novým mediálnym trendom. Teším sa, že pod vedením sestry Janky Gasperovej časopis získal plnofarebnú obálku, je obohatený o množstvo fotografií z diania diakonie, čím čitateľ získava plastickejší obraz o živote diakonie. Dôležitým prvkom časopisu je aj tematická oblasť náboženstva, kde časopis prinášal a prináša témy ako kresťanská služba diakonie, biblické východiská pre diakonickú činnosť, výchova k darcovstvu, výchova k praktickej službe lásky v kontexte teologických a kresťanských zásad či reaguje na významné výročia cirkvi. Časopis sa profiluje obsahovo kvalitne a je dynamickejší.

Mohli by ste spomenúť konkrétne udalosti, alebo témy, ktoré sa objavili za ten čas v časopise a ktoré považujete za potrebné vyzdvihnúť?

Zaiste tých udalostí či tém bolo mnoho. Dôležité je, že časopis vždy reflektoval novinky z činnosti ústredia a diakonických stredísk. Či už to boli rôzne konferencie, zbierky na konkrétne diakonické projekty často spojené s aktuálnou humanitárnou pomocou, otváranie a rozvoj stredísk, svedectvá klientov, rozvoj projektov pre deti a mládež, činnosť zborovej diakonie. Samozrejme miesto mali aj novinárske prejavy zamerané na históriu diakonie, spomienky na diakonisy a ich prácu, vývoj diakonie po roku 1989. Prirodzene nechýbali texty zamerané na duchovný

aspekt diakonickej služby. Určite však významným medzníkom v živote diakonie bolo 20 výročie jej obnovenia, v prvom dvojčíse šiesteho ročníka v roku 2011 vyšiel rozhovor s riaditeľom Jánom Hubom, ktorý som pripravila. To znamená, že s časopisom som nestratila kontakt ani ako čitateľka, ani ako autorka.

10 rokov je doba, po ktorej sa už reálne dá zhodnotiť, či časopis naplnil očakávania. Možno povedať, že sa dokázal stať súčasťou každodenného života evanjelikov na Slovensku?

V tomto kontexte by bol potrebný výskum čitateľskej verejnosti na túto tému. Časopis *Diakonia.sk* je k dispozícii čitateľom v cirkevných zboroch bezplatne, je nekomerčný, takže jeho úlohou nie je vytvárať zisk z predaja, ale informovať o službe Evanjelickej diakonie ECAV. V prvom úvodníku som uviedla, že „*Evanjelická diakonia ECAV na Slovensku počas 15 rokov od obnovenia svojej činnosti vybudovala cennú sieť sociálnej služby... Diakonia je v mojom vnímaní priateľ, ktorý človeku slúži v duchu Kristovho učenia bez nároku na slovo ďakujem. S pokorou v srdci pred Bohom a vedomím, že ľudská dôstojnosť má stále vysokú cenu.*“ Som presvedčená, že v tomto duchu pokračoval aj časopis a priniesol evanjelickej verejnosti obraz o práci diakonie, o ktorej bola dovtedy málo informovaná. Tiež je dôležité spomenúť, že časopis v sekulárnom prostredí zohráva ďalšie dôležité úlohy. Informuje o kresťanských formách sociálnej služby, ako aj o duchovnom prostredí ECAV. Čiže má aj misijný náboj.

Človek by sa nikdy nemal uspokojiť s tým, čo robí, ale neustále sa má snažiť o zmenu k lepšiemu. Ako vidíte časopis *Diakonia.sk* povedzme o ďalších desať rokov?

Predovšetkým chcem zaželať autorom časopisu veľa Božieho požehnanie, síl, tvorivej inšpirácie a odvahy. Veľmi si želim, aby tvorcovia zotrvali vo vydávaní tohto vzácneho a v prostredí ECAV ojedinelého periodika. Zároveň verím, že pribudnú aj noví spolupracovníci, autori, ktorí v budúcnosti budú taktiež schopní reflektovať aktuálne mediálne trendy. Keďže sme názov *Diakonia.sk* odvodili od internetového prostredia, želim časopisu, aby vznikla aj jeho internetová – povedzme skrátená verzia s využitím súčasných sociálnych sietí. A samozrejme želim časopisu veľa vďačných čitateľov, ktorí si uvedomujú cenu dobrého slova v pravý čas.

Ivett Bábel

Redaktorka RTVS – Rádia Patria

Diakonia v čase, čas v diakonii

„Lebo hladný som bol, a dali ste mi jesť; bol som smädný, a dali ste mi piť; prišiel som ako cudzinec, a prijali ste ma; bol som nahý, a zaodeli ste ma; bol som nemocný, a navštívili ste ma; bol som vo väzení, a prišli ste ku mne.“

Mt 25, 35 – 36

Tieto slová Pána Ježiša Krista sa stali symbolom diela diakonie. V obnovenj súčasnosti diakonie sú stále aktuálne a naliehavé. Sú našou výzvou, ako aj oporou. Dvadsaťpäť rokov Evanjelickej diakonie ECAV na Slovensku v novej slobode je zaiste príležitosťou k reflexii služby. Môžeme len s pokorou vyznať, že s Božou pomocou sme sa snažili obnoviť dielo našich predchodcov tak, aby služba diakonie bola službou. Neboli to ľahké roky, ale napriek tomu sme šťastní, že do diakonického diela vstúpili mnohí ľudia s nadšením, odhodlaním, odvahou. Spoločne sme sa nanovo učili ako slúžiť ľuďom v duchu Kristovho evanjelia, ako slúžiť s láskou a neľhadiť na prekážky či predsudky. Dozrievali sme a rástli s diakonickými výzvami. Zoznamovali sme sa s novým legislatívnym prostredím pre sociálnu službu, vzdelávali sme sa, učili sa od našich zahraničných partnerov, a tak formovali súčasnú modernú diakoniu. Spoznávali sme výnimočných ľudí, ktorí konajú skvelú službu v iných charitatívnych či cirkevných zariadeniach, ako aj v treťom sektore. Inšpirácie sme sa snažili „za pochodu“ pretaviť do praxe, aby sme dokázali reflektovať súčasné potreby núdzných. Do našej rodiny

diakonických stredísk postupne pribúdali nové a spoločne sme zápasili o ich ukotvenie, udržanie a rozvoj.

Verím, že dielo diakonie, ktoré sme budovali za účinnej pomoci ECAV na Slovensku a jej jednotlivých cirkevných zborov, si našlo svoje miesto v spoločnosti a cirkvi. S Božou milosťou sme dokázali prekročiť hranice našej vlasti a nášho srdca a putovali sme za tými, ktorí našu službu potrebovali. Či už to boli humanitárne projekty alebo aktuálna pomoc v kontexte migračnej krízy. Zaiste, žiadne ľudské dielo nie je dokonalé. My sa však nádejame, že Pán Boh vidí naše úsilie skláňať sa k človeku v jeho trápeniach, chorobách, osamelosti, slabosti. A my Mu našu prácu v pokore predkladáme v modlitbách.

Chcem sa poďakovať ECAV na Slovensku a jej predstaviteľom, duchovným v službe a laickým pracovníkom za pomoc, ktorú poskytli počas 25 rokov našej diakonii. Zároveň chcem poďakovať desiatkam súčasných či bývalých zamestnancov stredísk a ústredia, našim dobrovoľníkom, podporovateľom za úprimnú službu, pomoc a vernosť.

Želám Evanjelickej diakonii ECAV na Slovensku, aby jej aj ďalšie roky boli požehnané Pánom Bohom a aby jej služba bola praktickou a duchovnou pomocou pre každého človeka.

*Ján Gasper
poverený vedením Evanjelickej diakonie ECAV na Slovensku*

Zo života stredísk ED

Ako turisti v Bratislave

Naši turisti

V pekný májový deň pristál pred našim zariadením strediska ED Bratislava bratislavský turistický vláčik. Mali sme pred sebou veľký dobrodružný výlet s našimi klientmi.

Boli sme napätí, ako to dopadne, pretože fyzické obmedzenia našich klientov boli pri nástupe do vláčika poriadnou výzvou. Akí sme však boli nadšení, keď sme videli, ako naši klienti húževnato prekonávajú svoje obavy a limity s vidinou krásneho výletu po Bratislave.

Do vláčika nastúpilo 26 klientov a spolu s personálom, sme sa vydali na okružnú trasu po Bratislave. Keď sme videli šťastné tváre našich klientov, ktorí sa predbiehali v pomenovávaní ulíc a budov a spomínali si na svoje vlastné zážitky a pôsobenia, na tej ktorej ulici a v budove, vedeli sme, že toto nebude náš posledný výlet.

Sme veľmi radi, že naši klienti mali krásny zážitok, ktorý bol nielen reminiscenčnou technikou, ale aj príjemným narušením stereotypu nášho každodenného života v zariadení.

*Beata Dobová
riaditeľka SED Bratislava*

Deň detí v Safari parku

Tak ako aj po iné roky, tak aj tento krát sme 10. júna zorganizovali skvelý Deň detí pre všetky deti nášho SED Banská Bystrica Domova detí. Táto vydarená akcia sa uskutočnila v Safari parku, ktorý je detské interaktívne centrum v Banskej Bystrici. Slovom, je to miesto, kde si každé dieťa nájde niečo, čo ho osloví a zaujme. Deti sa hrali v hracej miestnosti

s množstvom hračiek, stavebníc, hojdali sa na hojdačkách, „plávali“ v bazéne s loptičkami a šmyklavkou, hrali futbal, tancovali. Zabavili sa v dvojpodlažnej zábavnej sieti plnej prekážok a šmyklaviek, ktoré s obrovskou radosťou zdolávali. Veľkú radosť mali aj z lezeckej steny a interaktívnej podlahy, ktorá deťom ponúkala rôzne zaujímavé aktivity a hry.

Počas celého pobytu v Safari parku deti sprevádzali detské piesne, videá, rozprávky a najlepší kamarát slonice „Safi“ – nezbedník „Mimoň“.

Mimoň medzi nami

Slonica „Safi“ je maskotom Safari parku, je tam už natrvalo zabývaná a pozýva si tam svojich najlepších kamarátov, aby sprijemňovali pobyt deťčikám, vytvárali im príjemnú atmosféru, zavďačili sa im sladkosťami a skvelým občerstvením. Deťom sa venovali animátori, ktorí mali pripravené rôzne zaujímavé aktivity, súťaže a hry. Deti mali z tejto akcie veľkú radosť, domov si odniesli množstvo nezabudnuteľných zážitkov, na ktoré budú ešte dlho spomínať a odchádzali s úsmevom na tvári, sladkým darčekom a s pocitom pekne prežitého dňa v kruhu svojich kamarátov.

A my dospelí nezabudneme na ich rozžiarené očka a úprimný smiech. Už teraz sa tešíme znova o rok, aby sme sa stretli so slonicou „Safi“ a s jej nerozlučnými kamarátmi, s ktorými nás vždy rada prekvapí.

*Luboslava Reištetterová
riaditeľka Domova detí Banská Bystrica*

Janka a Vierka

Trinásta komnata – Môj sen

Kresba patrí v živote žiaka s mentálnym postihnutím k najobľúbenejším aktivitám vo vzdelávacom procese. Z jednoduchého čmárania po papieri, cez rôzne maľovanky, vystrihovačky a hru s papierom dokážu vykúzliti krásne „umelecké“ dielo. Tieto práce si nenechávame len pre seba, ale snažíme sa prostredníctvom nich prezentovať a priblížiť nimi tak našu činnosť aj širokej verejnosti zapájaním sa do rôznych súťaží. Pri tejto príležitosti sme sa dňa 25. mája 2016 zúčastnili 5. ročníka výstavy výtvarných prác pod názvom Trinásta komnata – Môj sen. Organizátorom súťaže je OZ Nezábudka pôsobiaca pri Spojenej škole internátnej v Prešove na Masarykovej ulici. Do súťaže sa zapojilo 17 škôl z Prešovského kraja a vyše 180 jednotlivcov. Súťažilo sa v štyroch kategóriách podľa veku a stupňa postihnutia.

Snívať je krásne. Snívame aj my v Evanjelickej spojenej škole internátnej v Červenci. Sny našich ratoleští sú jednoduché a priamočiare. Nežiadajú od života nemožné. A keď sme si položili otázku vyplývajúcu z témy súťaže „Čím chcem byť?“ odpovede boli jednoznačné (hasič, automobilový pretekár, kuchárka...). Dať na papier svoj sen nebolo vôbec náročné. Pracovalo sa v triede i v poobedňajšom čase na krúžku. Do súťaže sme poslali tri práce a v kategórii praktických škôl sa nám podarilo získať pekné 3. miesto.

Ladislav Dorka

Náš víťaz

Iveta Krajčirovičová
triedna učiteľka EPŠI

Vôňa orechového koláča

Stredisko ED Hontianske Moravce je spoločným domovom pre seniorov, ktorí sem prichádzajú z domáceho prostredia, a preto sú všetky naše aktivity zamerané na to, aby im teplo domova nechýbalo ani v našom zariadení. Návštevy blízkych sú vzácne. Vždy privítame iniciatívu príbuzných, ktorí sa snažia priniesť svojim blízkym niečo, čo im pripomína roky aktívneho života v rodine alebo pri prácach, ktoré vykonávali. Naši seniori vždy s vďakou prijímajú dary v podobe ovocia, zeleniny a rôznych dobrôt, ktoré kedysi vychutnávali ako výsledky svojej práce vo svojich záhradkách.

Tak sme sa aj tento rok potešili „plnému vrecu orechov“, ktoré prinieslo so sebou záblesk spomienok a chuti do práce.

Voňavý a chutný výsledok

Možno povedať, že touto aktivitou sa všetci vrátili o pár rokov dozadu a nadobudli pocit užitočnosti a radosti.

Naše klientky vo voľných chvíľach orechy rozbíjali, lúpali a tak pri spoločnej práci aspoň na chvíľu zabudli na všetky bolesti. Nebolo to ľahké, veď pri tom trpí chrbát aj prsty! Ale stálo to za to! Očistené orechy naše kuchárky zomleli a použili ich na spestrenie našej stravy. No neobišlo sa to ani bez voňavého kysnutého koláča, ktorý sme si všetci spoločne vychutnali a pri jeho konzumácii sme si pospomínali na to, aké koláče a dobroty sa doma piekli. Naše spoločne strávené popoludnie sa neobišlo ani bez spoločného spevu a rozprávania rôznych príbehov. Vôňa sladkého koláča sa rozplývala a potešili sa aj tí, ktorí nemohli pre svoj zdravotný stav prísť k nám do spoločenskej miestnosti. Koláč nám všetkým chutil a určite si to zopakujeme.

Radosť zo spoločnej práce

Spoločné stretnutia nás spájajú a pomáhajú zabudnúť na samotu. A možno si poviete, že to bol len „obyčajný koláč“, ale pre nás všetkých to bol chutný a voňavý zážitok, ktorý nám dal príležitosť na jedno celé popoludnie zabudnúť na všetky starosti, problémy a urobiť nás všetkých šťastnými.

Touto cestou chcem poďakovať všetkým, ktorí nás akokoľvek podporujú, a tak pomáhajú našim seniorom prežiť jeseň života plnohodnotne a zmysluplne. S Božou pomocou chceme aj naďalej vytvárať pre všetkých klientov teplo domova a pocit istoty.

*Jana Brunauerová
riaditeľka SED Hontianske Moravce*

Dve desaťročia v Horných Salibách

„Je milé, keď sa bratia a sestry stretávajú v chráme Božom pri takejto vzácnej udalosti, pri oslave 20. výročia založenia domova dôchodcov,“ týmito slovami sa prihovarila v evanjelickom kostole v Horných Salibách prítomným pri príležitosti 20. výročia založenia SED Horné Saliby sestra farárka Zuzana Slížiková. Vyzdvihla každodennú prácu v našom zariadení a vyjadrila vďaku Pánu Bohu za to, že požehnal dobrú snahu.

Povzbudenie do ďalších dní

S podrobným daniím začiatkov existencie domova v rokoch 1993 – 1996 zúčastnených oboznámila sestra Zuzana Kolárovská, prvá riaditeľka ED ECAV na Slovensku. Hovorila o tom, ako sa diakonia musela popasovať, aby tu pred 20 rokmi mohlo vzniknúť zariadenie, v ktorom bude zabezpečovaná starostlivosť o ľudí odkázaných na pomoc inej osoby. Zdôraznila tiež, že ak veríte v silu Hospodina, všetko sa prekoná. Vyjadrila vďačnosť za to, že pri tomto diele sme mohli byť práve my. Pane žehnaj svojmu dieľu a osláv sa v ňom!

S podrobným daniím začiatkov existencie domova v rokoch 1993 – 1996 zúčastnených oboznámila sestra Zuzana Kolárovská, prvá riaditeľka ED ECAV na Slovensku. Hovorila o tom, ako sa diakonia musela popasovať, aby tu pred 20 rokmi mohlo vzniknúť zariadenie, v ktorom bude zabezpečovaná starostlivosť o ľudí odkázaných na pomoc inej osoby. Zdôraznila tiež, že ak veríte v silu Hospodina, všetko sa prekoná. Vyjadrila vďačnosť za to, že pri tomto diele sme mohli byť práve my. Pane žehnaj svojmu dieľu a osláv sa v ňom!

Riaditeľka zariadenia pre seniorov v Horných Salibách Alžbeta Kontárová hovorila o svojich začiatkoch, keď nastupovala do zariadenia, ako zdravotná sestra. V čase, kedy prijímali prvých klientov boli aj obavy, no nesmeli ich prejavovať, veď klienti sa mali cítiť bezpečne. Ďalej spomenula, že skladba našich klientov bola rôzna, ale všetci k nám prichádzali s túžbou dožiť svoj život plnohodnotne, aj napriek svojmu veku, zdravotnému stavu, alebo iným prekážkam. Alžbeta Kontárová poďakovala všetkým, ktorí sa diania v našom zariadení zúčastňujú, pomáhajú finančnými, alebo materiálmi. No veľkú vďaku vyjadrila aj zamestnancom zariadenia, ktorí svojou svedomitou a zodpovednou prácou zmierňujú bolesť, ale aj samotu našich klientov.

Príhovor Alžbety Kontárovej

Zúčastneným sa prihovarila aj sestra seniorka Sidonia Horňanová, ktorá pripomenula, že základom života je Pán Ježiš a na tom máme stavať naše životy. „Ak Hospodin nestavia dom, márne sa namáhajú staviteľia“ (Žalm 127, 1a). Zároveň prosila Pána Boha, aby so svojou láskou, milosťou a požehnaním zostal s nami v dobrom snažení pre dobro blížnych.

Nakoniec nám do ďalších rokov popriala vytrvalosť, lásku, trpezlivosť a hojnosť Božieho požehnanie.

*Anna Vasasová
sociálna pracovníčka SED Horné Saliby*

Radostné spoločenstvo

Stredisko evanjelickej diakonie v Komárne poskytuje službu blíznym a osamelým, ktorí ju potrebujú. V dennom stationári strediska je 10 klientov, ktorí sa pravidelne stretávajú a chodia sem veľmi radi.

Tvorivé dielne

V našej činnosti sa sústreďujeme najmä na pastoračné programy, nezabúdame na modlitby, čítania na „každý deň“, pravidelne nás navštevuje sestra farárka Jana Kačicová Hornáková. Staráme sa aj o jemnú motoriku klientov, radi si zacvičíme, pričom sa aj rozveselíme. Spoločne navštevujeme rôzne kultúrne programy, divadelné predstavenia či výstavy. Medzi obľúbené aktivity klientov patrí počúvanie hudby ich mladosti, ako aj spoločné vychádzky k Dunaju či do centra mesta, kde si dáme

Jubilant Juraj Kováč

dobrú kávu či zmrzlinu. Nikdy nezabúdame na našich oslávencov. Nedávno 24. mája 2016 sa dožil krásneho jubilea – 80 rokov – náš klient

Juraj Kováč. Prekvapili sme ho chutným obedom a nechýbala ani torta. Veríme, že spoločenstvo v našom stredisku prospieva našim klientom.

S vďakou vyznávame, že je to Pán Boh, ktorý túto prácu vedie a požehnáva a stále nás učí, aby sme vedeli ukázať a prejavíť lásku svojim blíznym.

*Mária Gažová
sociálna pracovníčka SED Komárno*

20 rokov života

Utorok – 3. máj 2016 bol pre niekoho deň ako každý iný, pre nás v Stredisku evanjelickej diakonie v Kšínnej (SED) to bol deň plný radosti a vďaky. Tento deň sme začali slávnostnými službami Božími, ktoré sa konali v evanjelickom chráme Božom v Kšínnej, pri príležitosti 20. výročia založenia SED. Slávnostným kazateľom slova Božieho bol brat farár

Ľubomír Ďuračka z Nového mesta nad Váhom, ktorý stál pri nás hneď v začiatkoch, aj pri posviacke SED ako zborový farár. Spev

Slávnostné zhromaždenie

piesní sprevádzala hrou na organe domáca sestra farárka Božidara Bašková. Liturgiou nám poslúžili sestra farárka Renáta Madzinová z Bánoviec nad Bebravou, sestra farárka Martina Tlkancová zo Slatiny nad Bebravou a brat farár Martin Šipka z Uhrovca.

Históriu prestavby a založenia strediska priblížila sestra farárka Zuzana Kolárovská, vtedajšia prvá riaditeľka ED. Svojim príhovorom nás obohatil poverený riaditeľ ED ECAV na Slovensku Ján Gasper, starosta obce Miroslav Tuchyňa a riaditeľ SED Kšinná Jozef Hadvig. Po skončení služieb Bo-

Zamestnanci a klienti SED Kšinná

žích sme spoločný čas strávili rozhovormi na slávnostnom obede v kruhu vzácných hostí a domácich členov. Uvedomujeme si, že iba z milosti Božej sme v roku 1996 začali svoju činnosť v rámci siete stredísk Evanjelickej diakonie ako prvé zariadenie tohto typu. Pôvodná novostavba zborového domu bola vďaka vedeniu Evanjelickej diakonie ECAV na Slovensku a za sponzorskej finančnej podpory Kláry Medveckej, prvej obyvateľky

domova, prestavaná na Domov dôchodcov, dnes už Zariadenie pre seniorov. V každom čase pri nás stála Božia ochranná a pomocná ruka. Naše stredisko a diakonia nie je iba synonymom slova sociálna práca. Hlavný rozdiel je v motivácii, ktorá nás vedie k službe druhým.

Vychádzame z viery v živého Boha, ktorý sa vo svojom Synovi Ježišovi Kristovi stal služobníkom pre všetkých. Práca v diakonii je tiež svedectvom o Bohu, ktorý sa skláňa k človeku a vyslobodzuje ho.

Našou motiváciou je biblický verš: „*Neodopieraj dobrodenie tomu, kto ho potrebuje, ak je v tvojej moci vykonať to.*“ Pr. 3, 27.

*Marta Hrubá
sociálna pracovníčka SED Kšinná*

Jasličky žijú vierou

Naše tety Jarka a Janka pozeráme obrázky

Starostlivosť o deti je zabezpečená detskými sestrami, ktoré výchovno-opatrovateľskou činnosťou zabezpečujú správny duševný a telesný vývoj detí.

Priatelia a kolegovia diakonického strediska

Sestričky Janka a Jarka sú medzi deťmi veľmi obľúbené. S láskou a mimoriadne zodpovedne pristupujú ku starostlivosti o deti. A ja som v stredisku začala pracovať ako dobrovoľníčka pri jeho

Nelinka, Sebko, Adamko, niekedy aj výmyselníci

vzniku. S radosťou a túžbou dávam deťom len to najlepšie. Od apríla 2016 som sa stala novou riaditeľkou, čo je pre mňa veľkou ctou a požehnaním. Nenahraditeľnou pomocou pre jasličky je aj sestra farárka Lenka Rišiaňová, za čo jej patrí úprimná vďaka. Medzi deťmi je veľmi obľúbený aj Ivan Pajtáš, ktorý dováža deťom stravu. Je veľmi láskavý a deti sa na neho tešia, no s veľkou ochotou pomáha aj pri drobných opravách v jasličkách.

S veľkou túžbou a radosťou sa snažíme viesť srdiečka detí k poznaniu Pána Boha. Pre našu prácu je dôležitá myšlienka, že každé dieťa je individuálna bytosť a vnímame ho ako bytosť jedinečnú, ktorá potrebuje láskyplný záujem a snažíme sa prihliadať na fyzické potreby, dušu, zdravie a talent dieťaťa. V edukačnom procese je pre nás taktiež dôležité vnášať kresťanské hodnoty do života detí, napríklad v podobe krátkej modlitbičky pred každým jedlom, piesňami, čítaním príbehov z knižiek. Zameriavame sa na rozvoj tých činností, ktoré sú prirodzené veku detí. Popri hre deti učíme podieľať sa na každodennom živote.

Verím, že nám bude aj naďalej Pán Boh požehnávať v našej práci v zariadení v duchu slov Písma: „*Ale Ježiš si ich zavolať a povedal: Dovoľte deťom prichádzať ku mne, a nebráňte im, lebo takýchto je kráľovstvo Božie.*“ Lukáš 18, 16

*Lenka Mokričková
riaditeľka SED Púchov*

Bábiky z celého sveta

V Dennom stacionári v Sazdicach sa vždy niečo zaujímavé udeje. Tentokrát to bola pútavá prednáška miestnej zberateľky, ktorej záľubou je zbieranie bábik z rôznych častí sveta.

Ukážky krojov

Zberateľka pani Katarína Gazdagová s radosťou prijala naše pozvanie medzi seniorov, a naši klienti so vzrušením očakávali kolekciu krásnych vyobliekaných bábik do rozmanitých tradičných krojov.

Dozvedeli sme sa, že hlavným cieľom zberateľky je, aby z každého štátu z celého sveta získala aspoň jednu bábiku v tradičnom kroji. Zbierka sa aktuálne skladá zo 120 kusov, ktoré sú pozbierané zo 45 štátov sveta. Najnovšie kusy kolekcie sú z nášho regiónu, z menších dedín a miest. V každej obci sa pani Katarína snaží nájsť šikovnú ženu, pomocou ktorej ušijú miestnu bábiku. V stacionári sme mohli obdivovať ukážku 8 kusov bábik, medzi ktorými bola aj miestna sazdickej bábika.

Naši seniori zaujímavovo sledovali vystavené kusy a s radosťou spomínali na staré a dávne kroje. Pomáhali zberateľke so svojimi spomienkami a vyjadrili jej podporu v ďalšom získavaní nových výstavných kusov do zbierky. Domov odchádzali nadšení a snažili sa nájsť svoje staré bábiky, aby to mohli darovať zberateľke a tak obohatiť túto vzácnu miestnu zaujímavosť.

Aj touto cestou by sme chceli poďakovať za zaujímavú prednášku a našej zberateľke prajeme veľa úspechov v rozširovaní tejto neobyčajnej kolekcie bábik.

Katarína Borková
sociálna pracovníčka SED Sazdice

Nový Denný stacionár

Z Božej milosti sme v Skalici 1. januára 2016 otvorili Denný stacionár určený predovšetkým seniorom. Pán Boh do našej starostlivosti zveril seniorov, ktorí už stratili svojich životných partnerov a rozhodli sa využitím sociálnej služby v Dennom stacionári prekonať samotu. Avšak prichádzajú ku nám aj seniori trpiaci Alzheimerovým ochorením či pacienti po cievnej mozgovej príhode. Všetci však chcú starobu vnímať ako ďalšiu etapu života, ktorú vďaka rôznym činnostiam v našom stacionári, môžu prežiť zmysluplne.

Relax v soľnej jaskyni

Medzi najobľúbenejšie aktivity patrí ergoterapia. Trávime čas pri pletení, háčkovaní, šití, vyrábame rôzne venčeky a iné upomienkové predmety. Veľmi radi varíme, pečieme, sadíme. Stihli sme už vysadiť levanduľu, muškáty i niekoľko paradajok. Tešíme sa ako budeme z levandule vyrábať voňavé vrecúška a vlastnoručne dopestované paradajky pridávať do letných šalátov. V rámci ergoterapie a sociálnej rehabilitácie varíme podľa receptov našich predkov, no ak nás zaujme dobrý recept z internetu, neváhame ho vyskúšať. Okrem pracovných činností pravidelne trénujeme pamäť, u klientov s kognitívnym deficitom vykonávame individuálnu kognitívnu rehabilitáciu. Niektoré pamäťové cvičenia nás možno trochu aj „bolia“, ale vieme, že práve vtedy je to efektívne. Vždy nás poteší návšteva detí, ktoré oživia náš deň či už kultúrnym programom, alebo milou spoločnosťou a pomocou, napríklad pri výsadbe už spomínaných muškátov. Momentálne navštevujeme soľnú jaskyňu i vďaka štedrej podpore primátora mesta Skalice Ľudovíta Baráta. Veľmi dôležité sú pre nás vzťahy a komunikácia. Veľa sa rozprávame, zdieľame, smežeme a niekedy i spolu plačeme.

Snažíme sa vzájomne niesť bremená jeden druhého, a tak cítime ako sa Boh dotýka našich životov i vďaka spoločnosti, ktoré v zariadení máme. Máme veľkú túžbu, aby sa Pán Boh k našej práci priznával a naďalej nás požehnával.

Katarína Chmurčiaková
sociálna pracovníčka SED Skalica

Darovaný deň

Česká herečka Zlata Adamovská povedala: „Čas veľmi uteká, ale starnutie je prirodzené.“ Stotožňujeme sa s jej myšlienkou a chceme poďakovať Pánu Bohu za Jeho sprevádzanie aj v tom čase. Smieme a chceme Mu ďakovať za dar zdravia a spoločne strávených chvíľ v našom zariadení Denného stacionára v Slatine nad Bebravou. Za čas nášho osobného života prežitého v spoločnej rodine klientov Prameň.

Návšteva župana TSK Jaroslava Bašku

Radosť nám priniesli aj milé návštevy detí miestnej MŠ a žiakov ZŠ, ktoré medzi nás zavítali so svojim programom a vystúpeniami pri rôznych príležitostiach. Či už to bolo 21. a 28. októbra pri príležitosti mesiaca úcty k starším, alebo 25. mája pri príležitosti nedele matiek. Pri každej zo svojich návštev vniesli medzi nás svieži vánok mladého veku.

Dňa 1. februára 2016 sme sa potešili návšteve župana Trenčianskeho samosprávneho kraja Jaroslava Bašku, ktorý po prvýkrát navštívil naše zariadenie a priniesol i svoj osobný finančný dar. Po diskusii a obhliadnutí priestorov vyjadril obdiv nad spoločným dielom, ktoré sme vybudovali.

Kvetmi a čajom potešila naše klientky 4. mája 2016 aj starostka obce Slatina nad Bebravou Alena Vranková, ktorá vyjadrila úprimné poďakovanie za to, že naše zariadenie plní v obci funkciu sociálneho zaopatrenia a pomoci občanom, čo je v kompetencii miestnej samosprávy.

Popri pravidelnom biblickom vzdelávaní sme si vyrobili tiež milé drobnosti, ktoré nás utvrdili o našej zručnosti. Nezabudli sme ani na narodeninové výročia a životné jubileá.

Aj keď nedokážeme zastaviť čas, sme vďační, že srdečné a rodinné spoločenstvo, ktoré navzájom v našom zariadení vytvárame, nám umožňuje ľahšie a s úsmevom, no najmä nie osamotene prežiť každý darovaný deň.

Martina Tlkancová
správkyňa SED Slatina nad Bebravou

Dielo v Sučanoch spája ľudí

SED Sučany vzniklo z iniciatívy Evanjelickej cirkvi a. v. na Slovensku. Najskôr budova zariadenia v roku 2003 na základe stanovených podmienok prešla z vlastníctva Univerzitnej nemocnice Martin do rúk Biblickej školy v Martine a po rozsiahlej rekonštrukcii pod vedením ústredia ED, bolo zariadenie slávnostne otvorené 10. júna 2006. V priebehu roka 2008 sa budova zariadenia stala vlastníctvom SED v Sučanoch.

Príhovor Lenky Taškárovej

Vďaka Božiemu požehnaniu sa nám pomaly podarilo budovať kresťanský domov, ktorý sa zaradil do siete stredísk ED na Slovensku. V súčasnom období zariadenie poskytuje tri druhy sociálnej služby – Zariadenie pre seniorov s kapacitou 25 lôžok, Domov sociálnych služieb s kapacitou 3 lôžka a Špecializované zariadenie s kapacitou 22 lôžok. Počas 10 rokov existencie zariadenia, si celý náš kolektív hlavne v krízových situáciách, mohol uvedomiť ako veľmi sme závislí na Božej pomoci a hlbokú pravdivosť Božieho Slova: „Na Nehu uval'te všetky svoje starosti, lebo On sa o vás stará.“ 1 Pt 5, 7:

Aj v tejto chvíli patrí naša úprimná vďaka Hospodinu za to, že počas uplynulých 10 rokov kráčať s nami deň po dni. Naše poďakovanie patrí Generálnemu presbyterstvu ECAV na Slovensku, bývalému riaditeľovi ED Jánovi Hubovi, súčasnému

Tím pracovníkov

ústrediu ED, ktorého vedením je poverený Ján Gasper. Ďakujeme tiež Marte Paukovej, riaditeľke odboru sociálnych vecí, nakoľko naša spolupráca trvá už niekoľko rokov. Dodajme, že celý odbor sociálnej pomoci je príkladnou vizitkou Žilinského samosprávneho kraja a jeho predsedu Juraja Blanára. Našimi partnermi, vždy ochotnými k spolupráci boli aj Obecný úrad Sučany, CZ Sučany, CZ Martin, BŠ, EŠŠ v Martine ako aj firma PMP TRUCK, ktorá sa už niekoľko rokov zodpovedne stará o celé okolie nášho zariadenia. Výnimočná je aj spolupráca s mestom Martin. Vďaka primátorovi Andrejovi Hrnčiarovi, mestskému zastupiteľstvu, Kataríne Tomášovej a Kataríne Fúčelovej, či všetkým referentkám odboru sociálnych vecí – ideme spoločnou cestou a dokazujeme, že ak ide o človeka, nájdeme vždy spoločné riešenie problému.

Veľké poďakovanie patrí aj lekárom, ktorí svojou vysokou profesionálnou odbornosťou a empatickým prístupom pomáhajú našim seniorom uľahčiť ich úskalia jesene života. Samozrejme úprimné poďakovanie, patrí v tejto chvíli aj všetkým obetavým zamestnancom Domu Dobrého Pastiera, ktorí vydávajú dobré svedectvo v duchu slov Písma: „Čokoľvek ste urobili jednému z týchto mojich najmenších bratov, mne ste urobili.“ Mt 25, 40.

Napredovať a rásť v službe je možné však len tam, kde vládne Pán Ježiš, pôsobí Duch Svätý a kde sa dá rozpoznať pravá Láska, ktorá je prapôvodným základom služby diakonie.

*Lenka Taškárová
riaditeľka SED Sučany*

Vďaka za náš domov

Tento rok sme si na oslavu nášho výročia zvolili 5. jún 2016. Keď sme pred desiatimi rokmi prijímali prvých klientov veľmi pršalo. No v túto júnovú nedeľu nám však počasie prišlo, aj keď od rána kvapky dažďa ukazovali svoju silu.

Na slávnostné služby Božie medzi nás zavítali vzácní hostia ako Tibor Mikuš – predseda Trnavského samosprávneho kraja a poslanec NR SR, Detlef Harland so svojimi priateľmi z Nemecka, členovia Správnej rady SED Trnava, hostia z Ústredia Evanjelickej diakonie ECAV na Slovensku, naši priatelia

Hostia

zo SED Kšinná, SED Sučany, SED Horné Saliby, cirkevníci z Trnavy a zo Sereďe, rodinní príslušníci. Prítomných privítala Viera Hercegová – správkyňa SED Trnava. Služby Božie pod vedením brata farára Rastislava Hargaša a brata farára Kristiána Kosteckeho sa niesli v duchu spolupatričnosti, spolucítania a najmä v duchu úcty k životu a starobe. Po skončení služieb Božích Viera Hercegová vo svojom príhovore priblížila prítomným históriu nášho domova od rekonštrukcie budovy až po dnešnú činnosť. Vyslovila

Privítanie Viery Hercegovej

poďakovanie zamestnancom za ich obetavú prácu a Jana Tomašovičová – dozorkyňa CZ ECAV na Slovensku v Trnave odovzdala darčeky. Detlef Harland, ktorý nás poctil svojou návštevou pozdravil prítomných a zaželal im veľa zdravia a Božieho požehnania.

Chceme sa poďakovať aj za všetky dary, ktoré sme prijali. Sme vďační za tri listnaté stromy od Tibora Mikuša a za zdvíhacie zariadenie od priateľov z Nemecka, ktoré určite uľahčí prácu našim opatrovatelkám. Za všetky doterajšie úspechy, radosti i strasti, ako aj za pomoc ďakujeme Pánu Bohu a vyprosujeme si Jeho požehnanie a lásku aj do ďalšej práce.

*Patricia Hanzelová
zastupujúca riaditeľka SED Trnava*

Archa a jej činnosť

SED Veličná Archa bolo zriadené v septembri 2006. Aktívnu činnosť sme začali v januári 2012, a to zapožičiavaním kompenzačných pomôcok. V roku 2015 sme touto formou pomohli 62 klientom. Obec Veličná a dobrovoľníci z cirkevného zboru v spolupráci so strediskom upravili okolie budovy Archy. Odstránilo sa staré oplatenie a staré drevené budovy, vyčistili sa trávnaté plochy. Mládežníci prispeli dobrovoľníckou činnosťou pri úpravách priestorov v budove. Zapojili sme sa a podporili sme súťaž našich mladých dobrovoľníkov Online Cup.

Samozrejme, hoci máme aj nové ciele, hlavnou činnosťou Archy je Banka kompenzačných prostriedkov. K dispozícii máme polohovateľné postele, chodúľky štvorkolesové, pevné a skladacie chodítka, toaletné kreslá, antidekubitné matrace. Najčastejšie zapožičiavanými pomôckami sú polohovateľné postele a antidekubitné matrace. V januári 2016 sme zorganizovali benefičný ples na podporu činnosti Archy. Sme veľmi vďační Dolnooravskej nemocnici s poliklinikou MUDr. L. Nádaši Jégého Dolný Kubín, ktorá nám darovala 10 polohovateľných postelí. Sme vďační aj našim klientom, ktorí nám darujú pomôcky, ktoré si zakúpili a už ich nepotrebujú. Takýmto spôsobom sme získali tri antidekubitné matrace s kompresorom, vaňový zdvihák, invalidné vozíky a iné pomôcky.

Máme radosť, keď pri kontakte s klientom môžeme na jeho potreby odpovedať: „Áno, máme!“. Spokojnosť klientov je našou veľkou odmenou.

Miroslava Kurišová
riaditeľka SED Veličná

Komunikovať a pracovať s láskou

Žijeme v spoločnosti, ktorá je orientovaná na výkon. V spoločnosti, ktorá je stále nespokojná. Od detstva sme vedení k úspechu, uznaniu, náklonnosti, odmene. Neúspech vedie k opovrhnutiu. Nejednen človek sa cíti po celý svoj život ako neschopný, pretože v detstve počúval často vyjadrenia ako:

„Nikdy nerobíš nič dobré“, „Si taký neschopný“, „Radšej to vôbec nerob“ a časom sa načrtnutý obraz stáva realitou.

Keď píšem tento článok, myslím na mnohých našich, ktorí vo väčšine prípadov prešli podobnou výchovou

a spoločenskými požiadavkami. Naším poslaním v Dome na polceste je s láskou týchto chlapcov viesť v živote a spoločnosti tak, aby nemuseli upadať do

Ski World Cup Jasná 2016

depresii pre neustále odmietnutie v spoločnosti, práci, vzťahoch. Učíme sa pracovať. Učíme sa, že práca nie je zlá, že práca rukami nie je nižšia forma práce. Pracujeme, aby sme sa dokázali postarať o nás, o naše rodiny. Popri

vedení našich chlapcov sa snažíme nezabúdať, že každá – nielen táto práca má byť prácou pre Boha. Od začiatku tohto roku sa venujeme rôznym pracovným zručnostiam, tvorivosti, trpezlivosti, zodpovednosti. Okrem rôznych stavebných prác – rekonštrukcií domov, ukladania dlažby, opravy jadra v paneláku sme sa zúčastnili i ako dobrovoľnícky tím na príprave Ski World Cup Jasná 2016. Boli to nádherné strávené tri pracovno-oddychové týždne. Stretli sme mnoho známych osobností, lyžiarov, spevákov. Okrem lyžovania sme si užili i plávanie v aquaparku.

Podobne sme úspešne ukončili projekt – *Dom na polceste – rovnosť pre všetkých v ňom*, kde sme sa naučili mnohým novým zručnostiam, ako aj asertívnemu správaniu. K úspešnému ukončeniu projektu patrilo aj víkendový pobyt v Liptovskej Tepličke v penzióne Dolinka.

Odovzdávanie certifikátov zo školenia

Záverečný workshop projektu
Dom na polceste – rovnosť
pre všetkých v ňom

V práci s našimi chlapcami sa aj my viac a viac učíme pracovať s láskou, lebo láska nezaspúje, ale spôsobuje, že človek vidí. Nie je naivná, ale vidí v človeku krásu i jeho nedokonalosť, slabosť. Verím, že ak budeme naďalej hľadať na našich klientov očami lásky, uvidíme ako sa dokážu zmeniť, pracovať, byť zodpovední. Všetci potrebujeme k životu lásku. Lásku sprostredkovanú slovom a činom. Tou láskou je Boh. Môžeme teda s apoštolom Pavlom vyznať: „Ale Boh dokazuje svoju lásku k nám tým, že Kristus umrel za nás, keď sme boli ešte hriešni.“ Rím 5,8. Pán vidí naše zlé myšlienky, rozhodnutia, konanie, ale napriek tomu nás miluje bezpodmienečnou láskou. Stále vidí možnosť zmeny v nás, zmeny na Jeho obraz. Spoločne by sme mu mali teda odpovedať.

Eva Gurková
sociálna pracovníčka SED Veľký Slavkov

Seniori pomohli seniorom

V našom Dennom stacionári vo Vranove nad Topľou sa okrem činností, ktoré ukladá zákon o sociálnych službách každodenne venujeme aj aktivitám, ktoré sú klientmi obľúbené a žiadané. Patrí k nim ranné modlitebné stíšenie. Čítame si Božie slovo a nad jeho obsahom sa zamýšľame, aby nás usmerňovalo. V evanjeliu podľa Marka v 12. kapitole je napísaný krásny a poučný príbeh o chudobnej vdove, ktorá vhodila do pokladnice všetok svoj majetok, všetko, čo mala. Pán Ježiš, keď to videl,

upriamil pozornosť svojich učeníkov na túto vdovu a pripomenul im, že táto vdova dala viac ako ostatní, ktorí dávali z prebytku. Tento príbeh je inšpirujúci, no v súčasnosti sa čoraz menej stretávame s nezištnou pomocou človeka človeku. Príbeh o chudobnej vdove nás v SED natoľko oslovil, že sme sa rozhodli pomôcť niekomu, kto pomoc nepýta, ale určite ju potrebuje. Klienti Denného stacionára sa rozhodli pomôcť klientom DSS v Kšínnej, kde ich počet neprekráča počet 18 a vieme, že je oveľa ťažšie zabezpečiť bezproblémový chod takéhoto zariadenia s nižším počtom klientov. Urobili sme zbierku, každý prispel

SED Kšinná -odovzdanie potravín

koľko mohol a za vyzbierané peniaze sme nakúpili trvanlivé potraviny (múku, ryžu, cestoviny, cukor, olej), čistiace prostriedky (pracie prášky, aviváže, tekuté mydlá). To všetko vo váhe cca 260 kg. Dňa 3. mája 2016 pri príležitosti 20. výročia založenia SED v Kšínnej, kde sme boli pozvaní, sme im túto zbierku odviezli a následne aj odovzdali. Veľmi nás teší, že aspoň takouto formou sme im mohli pomôcť.

Ak môžem, aj touto cestou by som chcela ešte raz veľmi pekne poďakovať svojim klientom a blízkym SED, ktorí aj napriek svojim nízkym dôchodkovým príjmom prispeli a pomohli tým, ktorí to potrebujú. Kto z lásky dáva – dvakrát dáva. Ďakujem.

Beáta Pacolová
sociálna pracovníčka SED Vranov nad Topľou

Diakonia.sk

Časopis Evanjelickej diakonie ECAV na Slovensku. Vydáva Evanjelickej diakonie ECAV na Slovensku. Šéfredaktor JUDr. Ing Ján Gasper, MBA, LL.M. Evanjelickej diakonie ECAV na Slovensku, Palisády 46, 811 06 Bratislava, IČO: 17327181. E-mail: diakonia@diakonia.sk, Http:www.diakonia.sk, 02/5441 7498. Vychádza 4x ročne. Registračné číslo: 3640/09. Časopis je bezplatný. Jeho vydávanie môžete podporiť formou Tlačového fondu ED, na číslo účtu: 584759183/7500 ČSOB, a.s. Bratislava, Variabilný symbol 8811. Príspevky a fotografie do časopisu zasielajte na poštovú adresu: Evanjelickej diakonie ECAV na Slovensku, P. O. Box 82, 81499 Bratislava, alebo e-mailom: media@diakonia.sk

Tieto deti
vás potrebujú

www.malaika.sk

MALAIKA JE
ADOPČNÝ PROGRAM
NADÁCIE INTEGRA

Adoptujte si
africké dieťa
na diaľku

